Wijzigingen van verschillende wetten op het terrein van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor verbetering en vereenvoudiging daarvan (Vereenvoudigingswet Justitie en Veiligheid 2027)

Memorie van Toelichting

1. Algemeen, aanleiding

De hoeveelheid en complexiteit van regels belemmert de uitvoering en de dienstverlening aan burgers en ondernemers. De samenleving roept daarom op om meer werk te maken van het vereenvoudigen van regels, door onder meer onnodige regels te verminderen en burgers en bedrijfsleven meer centraal te zetten bij de uitvoering van regelingen en meer snelheid daarin te realiseren. In het coalitieakkoord dat ten grondslag ligt aan het kabinet-Jetten is een jaarlijkse 'vereenvoudigingswet' aangekondigd.[1] De eerste tranche daarvan krijgt de vorm van een pakket van afzonderlijke wetsvoorstellen. Dit wetsvoorstel maakt deel uit van die eerste tranche.
Met dit wetsvoorstel worden wijzigingen doorgevoerd in diverse wetten op het terrein van Justitie en Veiligheid die tot doel hebben fouten en onduidelijkheden daarin te verbeteren of bepaalde procedures te vereenvoudigen.

Samengevat bevat dit wetsvoorstel in hoofdzaak de volgende maatregelen:
a. wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW), van technische aard, naar aanleiding van het advies van de Expertgroep modernisering NV-recht (artikel I);
b. wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), waardoor zekerheidstelling in een geding als bedoeld in de Richtlijn (EU) 2024/1069 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde vorderingen of misbruik van procesrecht («strategische rechtszaken tegen publieke participatie»)[2] niet alleen kan worden gevraagd in de door die richtlijn bestreken grensoverschrijdende gevallen, maar ook in nationale gevallen, met inbegrip van de BES (artikel V, onderdeel A);
c. wijziging van Rv waarmee het uitgangspunt wordt geschrapt dat bij het leggen van beslag een afschrift van stukken moet worden verstrekt aan een bij het beslag betrokken derde, zoals de werkgever in geval van loonbeslag (artikel V, onderdelen D t/m G en I t/m M); en
d. wijziging van Rv in verband met mogelijkheden tot het verzoeken om voorlopige voorzieningen gedurende de echtscheidingsprocedure (artikel V, onderdelen N en Q);

Daarnaast worden op diverse plaatsen diverse technische verbeteringen doorgevoerd, waaronder terminologische aanpassingen en verbeteringen in de verwijzing naar andere wetsbepalingen (onder meer met de artikelen II, III, IV en V).

2. Voorbereiding, advies en consultatie

Internetconsultatie over dit voorstel heeft plaatsgevonden van 12 juni tot en met 10 juli 2026. Het ontwerp is in die periode ook voorgelegd aan de president van de Hoge Raad en de procureur-generaal bij de Hoge Raad, het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR), de Raad voor de rechtspraak (Rvdr), de Autoriteit persoonsgegevens (AP) en de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).

De Belastingdienst heeft een uitvoeringstoets uitgevoerd op de voorgestelde wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarmee het uitgangspunt wordt geschrapt dat bij het leggen van beslag een afschrift van stukken moet worden verstrekt aan een bij het beslag betrokken derde. De Belastingdienst constateert in deze uitvoeringstoets dat het voorstel niet leidt tot een systeemaanpassing,

[1] Bijlage bij *Kamerstukken II* 2025/26, 36848, nr. 31.
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32024L1069.

geen personele gevolgen heeft en uitvoerbaar is. De in het wetsvoorstel opgenomen (overige) maatregelen kunnen effecten hebben voor de praktijk, waaronder voor individuele gerechtsdeurwaarders en de Rechtspraak. In de betrokkenheid van de Rvdr en de KBvG en andere organisaties bij de totstandkoming van dit voorstel is voorzien via de consultatie van dit wetsvoorstel.

In het kader van de consultatie zijn reacties ontvangen van de president van de Hoge Raad en de procureur-generaal bij de Hoge Raad, het ATR, de Rvdr, de AP, de KBvG, De Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht van de Nederlandse orde van Advocaten en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (NOvA/KNB), het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO), de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders (SNG), Netwerk Notarissen, de Vereniging Effecten Uitgevende Ondernemingen (VEUO), de Vereniging Ondernemingsrechtspecialisten Notariaat (VON), en de advocatenkantoren NautaDutilh en Q.G.M. Daarnaast is één anonieme reactie ontvangen. De voorgestelde wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is op het punt van het beslagrecht nader besproken met de Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht.

De president van de Hoge Raad en de procureur-generaal bij de Hoge Raad zagen geen aanleiding om inhoudelijk te adviseren.

Het ATR heeft een positief dictum uitgebracht op het wetsvoorstel (dictum 1: indienen / vaststellen). Ten aanzien van de voorgestelde aanpassingen merkt het ATR op dat deze tegemoet komen aan wensen vanuit de uitvoeringspraktijk. Kwantitatief leiden deze wijzigingen tot een zeer beperkte vermindering van de regeldruk. Wel vraagt het ATR aandacht voor de voorgenomen versnelde inwerkingtreding. Het college merkt op dat een dergelijke versnelling goed voor te stellen is ingeval een wetsvoorstel leidt tot (zeer) substantiële regeldrukvermindering. De vraag is evenwel of hiertoe ook gekozen moet worden bij voorstellen waarvan de regeldrukvermindering slechts in heel beperkte mate aanwezig is. In reactie hierop zij opgemerkt dat het ATR terecht aandacht vraagt voor de balans tussen enerzijds versnelde invoering van een maatregel – in afwijking van de hoofdregels over de inwerkingtreding van wettelijke regelingen – en anderzijds de voordelen die de betreffende maatregel biedt voor de uitvoeringspraktijk. Het voorliggende wetsvoorstel voorziet in artikel VIII in de mogelijkheid van gedifferentieerde inwerkingtreding. Bij de keuze voor het moment van inwerkingtreding wordt per maatregel rekening gehouden met de zorgvuldige voorbereiding door de praktijk van de uitvoering daarvan. In voorkomend geval kan dat dus ook een moment na 1 januari 2027 zijn.

De Rvdr uit waardering voor het voornemen om jaarlijks een vereenvoudigingswet op te stellen met als doel regels te vereenvoudigen en fouten en onduidelijkheden in wetgeving te verbeteren. Een dergelijk instrument kan een impuls geven aan de kwaliteit van wetgeving en (administratieve) lasten voor burgers en bedrijven verminderen. Duidelijkere wetgeving kan bovendien bijdragen aan een betere toegang tot het recht. Wel wijst de Rvdr op de bezwaren van een relatief korte consultatietermijn. Ten aanzien van de maatregel waarmee de verplichting wordt geschrapt om bij het leggen van beslag onder een derde (een derde-beslagene of een vennootschap) de executoriale titel, het beslagverlof of ander gerechtelijk stuk aan die derde te betekenen, merkt de Rvdr op zich te kunnen vinden in de maatregel, zolang de derde de stukken alsnog kan verkrijgen wanneer hij daarom vraagt. Daarnaast doet de Rvdr enkele suggesties tot aanvulling van de memorie van toelichting. De Rvdr maakt van de gelegenheid gebruik om twee aanvullende suggesties aan te dragen ten behoeve van deze vereenvoudigingswet. De eerste suggestie ziet op het voorstel om hoog beveiligde zittingslocaties aan te wijzen als zittingsplaatsen van alle gerechten, zodat de flexibiliteit ontstaat om zittingen risicogericht en doelmatig te plannen. Een dergelijk voorstel, dat zich volgens de Rvdr zou vertalen naar een aanpassing van het Besluit zittingsplaatsen gerechten, leent zich evenwel niet om op te nemen in de voorliggende vereenvoudigingswet. De wijziging van een regeling geschiedt immers door een regeling van gelijke orde (aanwijzing 6.1., eerste lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving). Deze suggestie van de Rvdr zal daarom bij afzonderlijke gelegenheid

worden bezien. De tweede suggestie van de Rvdr ziet op het vervangen van wettelijke functiebenamingen als “raadsheer” en “raadsheren” te vervangen door genderneutrale benamingen. In dat licht verwijst de Rvdr ook naar artikel 5, derde lid, van de EU- Richtlijn loontransparantie mannen en vrouwen.[3] Zoals ook volgt uit de memorie van toelichting bij de Wet implementatie Richtlijn loontransparantie mannen en vrouwen, is het bedoelde artikel 5, derde lid, van de richtlijn (welke bepaling ziet op beloningstransparantie vóór indiensttreding) reeds geïmplementeerd met bestaand nationaal recht. Daarbij zij in het bijzonder gewezen op artikel 3, eerste, derde en vierde lid va de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen. De genoemde richtlijnbepaling noopt derhalve niet tot afzonderlijke aanpassing in wet- en regelgeving van functiebenamingen als “raadsheer”. Dit laat onverlet dat er om separate redenen aanleiding kan bestaan om zulke functiebenamingen te bezien op de vraag of deze vervangen kunnen worden door meer genderneutrale benamingen. Evenwel past dit niet binnen het bestek van deze vereenvoudigingswet, aangezien hiermee niet direct een vereenvoudiging wordt gerealiseerd en bovendien vraagt het om een meer omvattende beschouwing welke termen in welke regelingen voor aanpassing in aanmerking zouden komen. Ook deze suggestie wordt derhalve bij afzonderlijke gelegenheid bezien.

De AP ziet in de aangepaste regeling bij derdenbeslag waarbij niet langer standaard een afschrift van de executoriale titel, het beslagverlof of andere gerechtelijke stukken wordt verstrekt aan een derde, een significante verbetering van de positie van de schuldenaar. Deze verbetering wordt toegejuicht. De AP vraagt wel aandacht voor gevallen waarbij de derde-beslagene geen belang heeft bij het inzien van het afschrift. Dat geldt in het bijzonder voor gevallen waarin er gevoelige persoonsgegevens zijn opgenomen. Een duidelijke belangenafweging voor deze gevallen dient volgens de AP expliciet in de toelichting te worden opgenomen. Verder wijst de AP op artikel 29 Rv op grond waarvande griffier afschriften van vonnissen, arresten en beschikkingen kan anonimiseren of verstrekking ervan kan weigeren. Uit de toelichting blijkt niet waarom dergelijke alternatieven of een vergelijkbaar systeem niet ook voor het derdenbeslag overwogen zijn. De AP concludeert dat een belangenafweging dient te worden gemaakt tussen de belangen van de schuldenaar en de derde-beslagene zonder belang bij het inzien van het afschrift zodat aanpassing van de toelichting noodzakelijk is. Met de AP stelt de regering vast dat de positie van de schuldenaar wordt verbeterd door deze wijziging. Op zichzelf wordt het belang gezien om verdere verbetering aan te brengen en om inzage in gegevens bij beslag verder te beperken. Dit stuit in de huidige praktijk echter op de grenzen van de uitvoerbaarheid. Het is niet aan de gerechtsdeurwaarder om dergelijke - mogelijk lastige - afwegingen te maken. Het zou bovendien een aanzienlijke taakverzwaring betekenen, indien per geval de belangen van de schuldenaar enerzijds en die van de derde-beslagene anderzijds moeten worden afgewogen. Daarom wordt in het kader van het traject van de Vereenvoudigingswet afgezien van verdere aanpassing. Wel is de artikelsgewijze toelichting op de betreffende onderdelen aangevuld.

De KBvG onderschrijft het voorstel om de verplichting te schrappen om bij het leggen van derdenbeslag de executoriale titel, het beslagverlof of andere gerechtelijke stukken aan die derde te betekenen. Evenwel is de KBvG tegen de voorgestelde bepalingen op grond waarvan de derde-beslagene een afschrift van deze stukken alsnog op verzoek bij de gerechtsdeurwaarder kan verkrijgen en dringt aan op het schrappen daarvan. Volgens de KBvG verliest de voorgestelde wijziging van Rv met de bedoelde bepalingen een belangrijk deel van haar waarde. De KBvG meent dat de derde-beslagene de titel op grond waarvan het beslag plaatsvindt niet nodig heeft. De derde hoeft de gerechtsdeurwaarder niet te controleren, en het beslag zelf zou geen grondslag of belang voor de derde opleveren om de titel te ontvangen. Bovendien zouden er uitvoeringsproblemen ontstaan, zoals de vraag hoe de gerechtsdeurwaarder de identiteit moet controleren van de derde die de titel opvraagt, op welke termijn

[3] Richtlijn (EU) 2023/970 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 ter versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handhavingsmechanismen.

de gerechtsdeurwaarder op het verzoek moet reageren en de vraag of de stukken onverkort verstrekt moeten worden dan wel beperkt tot de onderdelen die de derde-beslagene daadwerkelijk nodig heeft. In haar reactie spreekt de KBvG uit dat door de opvraagmogelijkheid het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer alsnog wordt beperkt. Het kabinet miskent niet dat sprake is van een beperking, maar acht deze beperking gerechtvaardigd gelet op het belang de positie van de derde-beslagene te beschermen. De toelichting is hierop aangevuld. Het kabinet gaat verder in op de reactie van de KBvG over het schrappen van de verplichting om bij het leggen van derdenbeslag de titel en andere stukken aan de derde te betekenen bij de artikelsgewijze toelichting bij artikel V.

De KBvG doet daarnaast nog een aantal suggesties voor technische aanpassingen. De suggestie voor het opnemen van een verwijzing naar artikel 475i, *eerste lid,* Rv in plaats van artikel 475i Rv in een aantal artikelen, is al bij een eerdere aanpassing doorgevoerd.[4] Dit hoeft dus niet meer te worden aangepast. De KBvG doet ook de suggestie om in artikel 474bb Rv (executie van rechten waarvan de executie niet elders geregeld is, en niet opeisbare rechten waarop beslag onder derden mogelijk is) te verduidelijken dat dit beslag wordt gelegd bij proces-verbaal, net als in artikel 440, eerste lid, Rv is bepaald. Deze suggestie is overgenomen. In artikel 474bb, eerste lid, Rv staat dat deze rechten “met overeenkomstige toepassing van de eerste afdeling [kunnen] worden geëxecuteerd, tenzij uit de wet of de aard van het recht anders volgt”. Artikel 440, eerste lid, Rv en het daarin opgenomen voorschrift dat het beslag wordt gelegd bij proces-verbaal, is onderdeel van de eerste afdeling. Overeenkomstige toepassing van die afdeling betekent dat ook de wijze van beslaglegging bij proces-verbaal van overeenkomstige toepassing is, tenzij uit de wet of de aard van het recht iets anders volgt. De terminologie in artikel 474bb, derde lid, Rv is hierop aangepast. Tot slot heeft de KBvG gesuggereerd om artikel 444a, tweede lid, Rv aan te passen. Dat artikel ziet op de verplichte medewerking van een derde bij beslag op roerende zaken. Als deze zich in de ruimte van een derde bevinden is deze derde verplicht om de verhuurde of op andere wijze in gebruik gegeven ruimte aan te wijzen “op vertoon van de titel”. De KBvG stelt voor dit te wijzigen in “op aanzegging van de titel”. Deze suggestie is niet overgenomen. De bepaling is bedoeld om een ter plekke aanwezige derde te bewegen tot het verlenen van toegang. Anders dan bij het leggen van beslag onder een derde, wordt geen afschrift verstrekt, maar wordt de titel enkel getoond. Met “aanzegging van de titel” is onvoldoende duidelijk welke informatie de gerechtsdeurwaarder aan de derde moet verstrekken en of de derde voldoende in staat is te beoordelen of de gerechtsdeurwaarder gerechtigd is toegang te verkrijgen tot de ruimte. Voorts biedt aanzegging bij exploot voor deze praktijk geen werkbare oplossing.

De NOvA/KNB en de VEUO geven aan zich goed te kunnen vinden in het van tijd tot tijd actualiseren en verduidelijken van wettelijke bepalingen. Dat zorgt ervoor dat wetgeving zo nauw mogelijk aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen. Het voorliggende wetsvoorstel is daar volgens NOvA/KNB een voorbeeld van. Wel constateren NOvA/KNB en VEUO dat in het wetsvoorstel niet alle maatregelen zijn meegenomen, zoals voorgesteld door de Expertgroep modernisering NV-recht, en geeft in overweging in de toelichting uitvoeriger in te gaan op de overwegingen om suggesties wel of niet over te nemen. Ook de VON vraagt om een aanvulling van de toelichting hierop. Met dit Vereenvoudigingswetsvoorstel worden enkele adviezen van de Expertgroep modernisering NV-recht opgevolgd. Deze adviezen zijn relatief gemakkelijk op te volgen en brengen lastenverlichting en meer flexibiliteit met zich, hetgeen zich goed leent voor dit wetsvoorstel. Zoals door verschillende partijen in de consultatiereacties is aangegeven, zijn er daarnaast andere adviezen gegeven door de Expertgroep modernisering NV-recht. Deze overige adviezen vergen, anders dan de in dit wetsvoorstel opgevolgde adviezen, een nadere afweging, uitwerking en afstemming. Om deze reden zijn de overige adviezen niet in dit wetsvoorstel opgenomen. De overige adviezen vergen, zoals gezegd, nadere beschouwing. Naar aanleiding daarvan zal worden bezien of, en zo ja, in hoeverre, op welk moment en op welke manier deze adviezen worden opgevolgd.

[4] Stb. 2025, 124.

Het LBIO onderschrijft het doel van het wetsvoorstel om de bestaande wetgeving te vereenvoudigen en deze, waar mogelijk, beter te laten aansluiten bij de uitvoeringspraktijk. In het bijzonder ondersteunt het LBIO de aanpassingen van de artikelen 479g Rv (het niet langer standaard afschrift verstrekken van beschikkingen aan derde-beslagenen) en 826 Rv (het voorkomen van een periode waarin geen executoriale titel beschikbaar is voor de inning van een onderhoudsbijdrage). Op de suggestie van het LBIO om de toelichting bij de aanpassing van artikel 479g Rv nog aan te vullen, wordt ingegaan in de artikelsgewijze toelichting artikel V.

De NVB ondersteunt de voorgestelde vereenvoudiging van het derdenbeslagproces en de beperking van onnodige verwerking van privacygevoelige informatie. Zij benadrukt dat het daarbij voor banken essentieel is dat zij relevante stukken kosteloos en tijdig kunnen vragen wanneer zij daarbij een gerechtvaardigd belang hebben, dat zij mogen vertrouwen op de informatie van de gerechtsdeurwaarder en dat zij niet aansprakelijk kunnen worden gehouden als de onderliggende titel afwijkt van het exploot van de gerechtsdeurwaarder. Op deze onderdelen van de reactie van de NVB wordt verder ingegaan in de artikelsgewijze toelichting bij artikel V. Ook vraagt de NVB aandacht voor verdere digitalisering en standaardisatie van e-Derdenbeslag. Naast de in het wetsvoorstel opgenomen maatregelen, vraagt de NVB om bij vereenvoudiging van wetgeving meer ruimte te bieden voor digitale processen en eIDAS-vertrouwensdiensten naast de elektronische handtekening. Daarbij gaat het de NVB om meer duidelijkheid en keuzevrijheid om per proces het meest passende digitale bewijsmiddel te gebruiken. Het kabinet herkent het belang van goedlopende digitale processen in relatie tot de uitvoering van civielrechtelijke procedures en neemt de suggesties van de NVB mee bij opvolgende trajecten.

De SNG vraagt aandacht voor de gevolgen van onder meer de voorgestelde wijziging van artikel 475 Rv voor e-Derdenbeslag. Zij wijst daarbij op knelpunten in de uitvoering die ontstaan wanneer deze wijziging per 1 januari ingevoerd zou worden. Op dit punt wordt teruggekomen in de toelichting op artikel VII. De SNG brengt in haar reactie ook een aantal mogelijkheden onder de aandacht die zij ziet om het elektronisch derdenbeslag moderner, efficiënter en meer geautomatiseerd in te richten. Deze suggesties gaan het bestek van het onderliggende voorstel te buiten en vergen nadere bestudering. Tegelijkertijd vindt het kabinet een efficiënt en modern beslagproces van belang. Het kabinet zal deze suggesties met de praktijk bespreken en bekijken waar de behoeften liggen, en waar mogelijkheden zijn voor verduidelijking en vereenvoudiging.

Op de overige (onderdelen van) ontvangen reacties wordt, voor zover noodzakelijk, ingegaan in het artikelgewijs deel van deze memorie van toelichting.

3. Financiële gevolgen en regeldrukeffecten

De in dit wetsvoorstel opgenomen maatregelen hebben geen financiële gevolgen voor de rijksoverheid. In algemene zin geldt dat de maatregelen tot doel hebben de flexibiliteit voor de (uitvoerings)praktijk te verbeteren en/of evidente misslagen in wetgeving te verbeteren. Aan deze flexibilisering vallen niet concreet te berekenen financiële effecten of regeldrukeffecten voor de uitvoeringspraktijk te verbinden. Zo wordt met dit wetsvoorstel mogelijk gemaakt om de akte van oprichting van een NV in de Engelse taal op te stellen (artikel I, onderdelen C, I, J en L). Dit is een flexibilisering voor de praktijk, omdat er een keuzemogelijkheid ontstaat en omdat hiermee een bredere toegankelijkheid van de statuten wordt verbeterd, maar leidt niet op zichzelf direct tot herleidbaar minder kosten of regeldruk. Er zullen immers nog altijd oprichtingsstatuten opgesteld moeten worden. Iets vergelijkbaars geldt voor het schrappen van de regel dat bij het leggen van beslag een afschrift van stukken moet worden verstrekt aan een bij het beslag betrokken derde, zoals de werkgever in geval van loonbeslag (artikel V, onderdelen D t/m G en I t/m M). In algemene zin geldt dat als gevolg hiervan in geval van derdenbeslag in de toekomst minder stukken overgelegd moeten worden, en dit daarmee leidt tot een lastenreductie voor

gerechtsdeurwaarders. Evenwel moet bij de derde-beslagene wel bij exploot door de gerechtsdeurwaarder geïnformeerd worden over het beslag. Dat blijft nodig, omdat de derde-beslagene uiteraard op de hoogte moet zijn van het beslag dat onder hem wordt gelegd. De exacte kostenreductie die dit oplevert voor de gerechtsdeurwaarder laat zich daardoor lastig inschatten.

De genoemde maatregel ten aanzien van derdenbeslag leidt voorts tot minder verwerking van persoonsgegevens. De huidige regeling brengt onder meer mee dat in geval van derdenbeslag de gerechtsdeurwaarder aan de derde-beslagene een afschrift moet overleggen van een de executoriale titel op grond waarvan het beslag plaatsvindt. Een dergelijke executoriale titel, zoals een rechterlijk vonnis op grond waarvan het beslag kan worden gelegd, kan privacygevoelige informatie bevatten, bijvoorbeeld over de schulden die de beslagene heeft en waarop een schuldeiser zich via het beslag wenst te verhalen. In de praktijk is gebleken dat het standaard overleggen van zulke afschriften voor de werking en uitvoering van het derdenbeslag niet noodzakelijk is en dat voldoende is als dit alleen gebeurt als de derde-beslagene hierom verzoekt.

4. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I (Burgerlijk Wetboek Boek 2)

De wijzigingen van Boek 2 BW betreffen enkele verbeteringen en verduidelijkingen van het ondernemingsrecht, zijn technisch van aard en ontleend aan het advies van de Expertgroep modernisering NV-recht over aanpassingen aan titel 4 van Boek 2 BW over het NV-recht. De Expertgroep modernisering NV-recht bestaat uit praktijkjuristen en wetenschappers. Zij onderzoeken de modernisering van het NV-recht en doen concrete voorstellen voor verbetering.[5]

Onderdeel A, B, I en M (Artikelen 44, achtste lid, 47, negende lid, 117, vierde lid en 227, zevende lid)

Uit de huidige artikelen 44, achtste lid, 47, negende lid, 117, vierde lid en 227, zevende lid, volgt dat iedere bestuurder en commissaris van een vereniging, naamloze vennootschap (NV) of besloten vennootschap (BV) een raadgevende stem heeft in de algemene vergadering. De Expertgroep modernisering NV-recht heeft opgemerkt dat in de praktijk de term “raadgevende stem” tot verwarring leidt, omdat een bestuurder of commissaris niet in de hoedanigheid van bestuurder respectievelijk commissaris stemt in de algemene vergadering. De ratio van deze bepalingen is namelijk dat bestuurders en commissarissen in de gelegenheid worden gesteld om “vanuit het belang van de vennootschap advies uit te brengen over de voorgenomen besluitvorming”, en niet als zodanig ziet op uitoefening van een stemrecht. Om die reden wordt voorgesteld de voornoemde artikelen aan te passen en expliciet te bepalen dat bestuurders en commissarissen van de vereniging, NV, en BV in de gelegenheid worden gesteld om “advies” uit te brengen aan de algemene vergadering. De term “advies” wordt ook elders in een vergelijkbare context in Boek 2 BW gebruikt (zie artikel 238, tweede lid, laatste zin, BW).

VON merkt in het kader van de consultatie op dat door de woordkeus “*aan* de algemene vergadering” in plaats van “*in* de algemene vergadering” de vraag kan opkomen of bestuurders en commissarissen nog wel toegang hebben tot de algemene vergadering. Naar aanleiding hiervan is in de tekst van de desbetreffende artikelen van het wetsvoorstel opgenomen dat bestuurders en commissarissen in de gelegenheid gesteld om *in* de algemene vergadering advies uit te brengen.

Onderdelen C, J, K en N (Artikelen 65, 124, vierde tot en met zesde lid, en 176, eerste en tweede lid en 234, vierde en vijfde lid)

[5] https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-justitie-en-veiligheid/organisatie/organogram/commissies-ministerie-van-jenv/expertgroep-modernisering-nv-recht.

Sinds 1 januari 2024 kan de akte van oprichting van een BV die wordt opgericht bij elektronische notariële akte, worden verleden in de Engelse taal. Een dergelijke Engelse akte kan thans worden gewijzigd door middel van een in het Engels verleden akte van statutenwijziging.

Met voorliggende wijziging wordt het, ten eerste, mogelijk om ook de akte van oprichting van de NV te verlijden in de Engelse taal. Ten tweede wordt geregeld dat een akte van statutenwijziging van de NV in het Engels kan worden verleden. Daarvoor is vereist dat de vennootschap, waarvan de statuten worden gewijzigd, is opgericht bij notariële akte die is verleden in de Engelse taal en dat de taal van de statuten nadien niet is gewijzigd.

Naar aanleiding van consultatiereacties van VEUO, KNB/NOvA, Netwerk Notarissen, VON en Q.G.M. is daarnaast opgenomen dat beursvennootschappen die zijn opgericht door middel van een Nederlandstalige respectievelijk Engelstalige akte, hun statuten kunnen wijzigen naar het Nederlands respectievelijk het Engels door middel van een algehele statutenwijziging. Daardoor kunnen ook beursvennootschappen die zijn opgericht door middel van een Nederlandstalige akte gebruik maken van de mogelijkheid tot een Engelstalige statutenwijziging, mits zij daarvoor hun gehele statuten hebben gewijzigd naar het Engels. Vice versa (Engels naar Nederlands) wordt dat ook mogelijk. Met de voorgestelde wijzigingen wordt tevens geborgd dat de gehele statuten in dezelfde taal luiden.

Tot slot wordt het mogelijk om, ook indien een BV niet is opgericht bij elektronische notariële akte, de akte van oprichting van een BV en een statutenwijziging in het Engels te verlijden.

De genoemde drie wijzigingen dragen bij aan de flexibiliteit van het vennootschapsrecht.

De mogelijkheid dat de statuten in de Engelse taal luiden, en ook door een Engelstalige akte van statutenwijziging kunnen worden gewijzigd, is vooral voor vennootschappen waar Engels de voertaal is van toegevoegde waarde. Dit zal met name het geval zijn bij beursvennootschappen. Als de akte van oprichting (en daarmee de statuten) in de Engelse taal wordt verleden, blijft het Nederlands recht van toepassing bij de uitleg van deze Engelstalige statuten. Dit kan tot gevolg hebben dat onduidelijkheid ontstaat bij de uitleg van de gebruikte Engelstalige juridische begrippen. Om dit zoveel als mogelijk te voorkomen, ligt het op de weg van de vennootschap die Engelstalige statuten gebruikt, om deze juridische begrippen ook in het Nederlands achter de Engelse variant op te nemen.

Er is niet voor gekozen om in de wet op te nemen dat de statuten van de vennootschap *in ieder geval* in de Nederlandse taal moeten worden verleden, zoals de Afdeling Advisering van de Raad van State in zijn advies voorstelt.[6] Dit zou namelijk het voordeel van de voorgestelde wijziging tenietdoen. Vennootschappen die gebruik willen maken van Engelstalige statuten, zouden dan alsnog ook een Nederlandstalige versie van de statuten moeten laten verlijden. In het licht van vereenvoudiging is dit onwenselijk.

Onderdeel D en L (Artikelen 66, tweede lid, en 177, tweede lid)

De naam van een NV moet op grond van artikel 66 lid 2 BW aanvangen of eindigen met de woorden ‘Naamloze Vennootschap’, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot ‘N.V.’. De expertgroep modernisering NV-recht heeft opgemerkt dat in de praktijk ‘NV’ (zonder puntjes) vaak wordt gebruikt. Artikel 66 lid 2 wordt aangepast door ook ‘NV’ aan de mogelijke afkortingen toe te voegen, zodat dit artikel aansluit op de huidige praktijk. In artikel 177 lid 2 wordt, naar aanleiding van consultatiereacties van Netwerk Notarissen, NOvA/KNB, VON en Q.G.M., eenzelfde regeling doorgevoerd voor de besloten vennootschap, zodat deze correspondeert met de NV-bepaling.

Onderdeel E, F, G en H (Artikelen 67, eerste, tweede en vijfde lid, 67c, tweede lid, 80a, tweede en derde lid, en 93a, tweede en zesde lid)

[6] Advies Raad van State van 14 oktober, kenmerk W16.26.00258/II.

Het kapitaal van een NV moet op grond van het huidige artikel 67 lid 1 BW in euro's luiden. Deze regeling van de NV biedt, anders dan de BV-regeling, geen mogelijkheid het kapitaal in de statuten in een vreemde geldeenheid uit te drukken. Ook de jaarrekening van een NV kan onder het huidige recht al worden opgesteld in een vreemde geldeenheid (artikel 367 lid 7 en 373 lid 5) en storting op aandelen in vreemd geld (artikel 80a lid 3) is al – met toestemming van de NV - toegestaan (zie Kamerstukken II, 2006/07, 31058, nr. 3, p. 39-40). Voorgesteld wordt om het voorschrift dat het maatschappelijke kapitaal in de statuten in euro's moet worden vermeld, te schrappen in het eerste lid van artikel 67. Voorts wordt voorgesteld een nieuw vijfde lid aan artikel 67 toe te voegen, waarmee de mogelijkheid wordt ingevoerd om het maatschappelijke kapitaal te laten luiden in een andere valuta dan de euro. Daardoor wordt de regeling voor de NV in overeenstemming gebracht met de regeling voor de BV, hetgeen bijdraagt aan de flexibiliteit van het NV-recht.

Netwerk Notarissen heeft in zijn consultatiereactie gevraagd wat voor de minimumkapitaaleis de gevolgen zijn van een daling van de koers van de andere geldeenheid na oprichting en wat de gevolgen zijn als het recht van de Europese Unie het minimumkapitaal van de NV verhoogt. In artikel 67 lid 5 BW wordt in dat kader artikel 80a lid 3 BW van overeenkomstige toepassing verklaard. In artikel 80a lid 3 BW is een regeling opgenomen om het risico dat de vennootschap bij storting in een andere geldeenheid loopt te beperken. Zo is onder andere bepaald dat met storting in vreemd geld (slechts) aan de stortingsplicht wordt voldaan voor het bedrag waartegen het gestorte bedrag in Nederlands geld (euro) kan worden omgewisseld. Daarbij is de wisselkoers op de dag van storting bepalend.[7] Indien vroeger dan een maand voor de oprichting is gestort, is de wisselkoers van de dag van oprichting bepalend. Hierdoor wordt het koersrisico beperkt dat de vennootschap tussen de dag van de storting en de oprichting loopt.[8]

Daarnaast heeft Q.G.M. in het kader van de consultatie opgemerkt dat het gebruik van een vreemde geldeenheid voor het aandelenkapitaal vragen oproept over de wisselwerking tussen het BW en de International Financial Reporting Standards (IFRS). Uit de artikelen 362 lid 7 en 373 lid 5 BW volgt dat de jaarrekening, ook die van een NV, onder het huidige recht al kan worden opgesteld in een andere geldeenheid. Ook IFRS 21 stelt dat een entiteit de jaarrekening in een vreemde valuta kan presenteren.[9] Alhoewel niet geheel duidelijk is wat er door Q.G.M. met de wisselwerking tussen het BW en IFRS wordt bedoeld, worden als gevolg van de voorgestelde wijzigingen geen problemen voorzien.

Tot slot wordt in het kader van het bij de tijd brengen van artikel 67 in lid 2 van dat artikel "Europese Gemeenschappen" gewijzigd in "Europese Unie".

Artikel II (Burgerlijk Wetboek Boek 6)

Bij de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten is abusievelijk nagelaten een verwijzing naar Bijlage I, afdeling VII, van die richtlijn op te nemen in de artikelen 230fb en 230fd van Boek 6 BW. Ook zijn de definities van "geharmoniseerde norm" en "technische specificatie" niet omgezet. De voorgestelde bepalingen herstellen deze omissie. Daarnaast is ter verduidelijking een wijziging doorgevoerd in de definitiebepaling van e-handelsdiensten.

Artikel III (Burgerlijk Wetboek Boek 8) en artikel V (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) onderdeel H

[7] Een en ander zal ook gelden in geval van een eventuele verhoging van het minimumkapitaalvereiste voor de NV in Europese wetgeving.
[8] Vgl. *Asser/Van Olffen & Rensen 2-IIa* 2024/142.
[9] Zie IAS 21, alinea 1, in Verordening (EU) 2023/1803.

Met de Herzieningswet Kadasterwet I zijn de artikelen 193 en 783 van Boek 8 BW per 1 september 2005 vervallen. Per abuis zijn de verwijzingen naar de artikelen 8:193 en 8:783 BW in artikel 8:800, lid 1, BW en in artikel 578 Rv niet aangepast. De voorgestelde wijzigingen herstellen deze omissie.

Artikel IV (Burgerlijk Wetboek BES Boek 8)

Dit artikel wijzigt artikel 1, zevende lid, van boek 8 van het BW BES. Dit artikellid wordt ingevoegd door artikel VIII, onderdeel A, van de Aanpassingswet Rijkswet nationaliteit zeeschepen (hierna: Aanpassingswet RNZ). Daarbij is abusievelijk vergeten om te verwijzen naar de Vaartuigenwet 1930 BES. Artikel 8:194, eerste lid, onder b, BW BES regelt dat teboekstelling alleen mogelijk is als er sprake is van een Nederlands schip. Op grond van de Aanpassingswet RNZ wordt onder een Nederlands schip verstaan een schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren. Hieruit volgt dat schepen waarvoor geen verplichting geldt om een vlag te voeren (zoals vaartuigen bestemd door privédoeleinden), niet teboekgesteld kunnen worden, terwijl dit thans wel het geval is. Dit is niet de bedoeling van de Aanpassingswet RNZ. Daarom wordt met het voorgestelde artikel geregeld dat dergelijke schepen ook teboekgesteld kunnen worden. Hierbij wordt aangesloten bij de formulering van artikel 49 Wet maritiem beheer BES en artikel 89 Wetboek van Strafrecht BES.

Artikel V (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)

Onderdeel A (Artikel 224a, eerste lid)

De Richtlijn (EU) 2024/1069 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde vorderingen of misbruik van procesrecht («strategische rechtszaken tegen publieke participatie»)[10] is alleen van toepassing op grensoverschrijdende zaken. Met de voorgestelde wijziging hoeft de rechter bij zekerheidstelling geen onderscheid meer te maken tussen zaken waarop de richtlijn van toepassing is en zaken waarop de richtlijn niet ziet, namelijk nationale gevallen. Tijdens het Wetgevingsoverleg op 29 juni 2026 met de Tweede Kamer over het implementatiewetsvoorstel is toegezegd dit onderscheid bij de eerstvolgende gelegenheid op te heffen.[11]

Onderdeel B(Artikel 237, zesde lid)

Dit betreft een technische aanpassing, waardoor de bepaling beter toegankelijk wordt.

Onderdeel C (artikel 474bb, derde lid, Rv)

Artikel 474bb Rv ziet op de executie van rechten waarvan de executie niet elders geregeld is, en niet opeisbare rechten waarop beslag onder derden mogelijk is. Ingevolge artikel 474bb, eerste lid, Rv is artikel 440 Rv van toepassing op dit beslag, wat meebrengt dat dit beslag bij proces-verbaal wordt gelegd. Dit onderdeel vervangt in artikel 474bb, derde lid, Rv “beslagexploot” vervangen door “proces-verbaal van inbeslagneming”, zodat de terminologie aansluit op de systematiek van artikel 440 Rv.

Onderdeel D t/m G en I tot en met M (titel niet langer standaard betekenen aan bij beslag betrokken derde) (artikelen 474c, eerste en derde lid, artikel 475, tweede en derde lid, artikel 476, tweede lid, artikel 479g, eerste lid, artikel 704, eerste lid, artikel 715, tweede en derde lid, artikel 719, tweede lid, artikel 721 en artikelen 722 en 723)

[10] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32024L1069.
[11] PM: nog niet als Handelingen gepubliceerd (5 augustus 2026).

Deze onderdelen schrappen de verplichting om bij het leggen van beslag een afschrift van de executoriale titel, van de dagvaarding of het verlof bij conservatoir beslag of van andere gerechtelijke stukken te verstrekken aan een bij het beslag betrokken derde, zoals de werkgever wanneer onder hem beslag wordt gelegd op het loon van zijn werknemer. De werkgever is in dat geval derde-beslagene. Het kan ook gaan om de vennootschap wanneer beslag wordt gelegd op aandelen in die vennootschap. Geregeld wordt dat de aanzegging bij exploot door de gerechtsdeurwaarder aan de derde-beslagene of vennootschap volstaat. Alleen als deze derde daarom verzoekt, moet de gerechtsdeurwaarder alsnog een afschrift van de titel, de dagvaarding of het beslagverlof aan de derde verstrekken.

Deze wijzigingen betekenen een verbetering van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens van de schuldenaar bij dergelijke beslagen.[12] De derde-beslagene zal in de regel geen behoefte hebben aan een afschrift van bijvoorbeeld de dagvaarding, het verzoekschrift of de executoriale titel in de vorm van een rechterlijke uitspraak, terwijl deze verstrekking wel een inbreuk is op de privacy van de schuldenaar. In een rechterlijke uitspraak staan ook de gronden van de beslissing en de feiten waarop de beslissing rust. Ook het verzoekschrift op basis waarvan een verlof tot het leggen van conservatoir beslag wordt verleend of de dagvaarding waarmee de eis in de hoofdzaak wordt ingesteld bevat een feitelijke onderbouwing van een onderliggend geschil. Daarmee bevatten deze stukken vaak veel privacygevoelige informatie over de schuldenaar. Het kennisnemen van de inhoudelijke gronden waarop de executoriale titel of het verlof is verkregen is strikt genomen niet noodzakelijk voor het kunnen meewerken aan het beslag door de derde-beslagene. Voor de derde-beslagene volstaat in de regel dat de gerechtsdeurwaarder hem bij exploot informeert dat er een executoriale titel of een rechterlijk verlof is voor het leggen van het beslag onder deze derde en wat de inhoud van het dictum (datgene waartoe de schuldenaar is veroordeeld) is.

Het doel van het schrappen van de verplichte betekening van de executoriale titel, het verlof of andere stukken is te bewerkstelligen dat minder privacygevoelige informatie over de schuldenaar aan derden wordt verstrekt. Momenteel ontvangt een derde-beslagene standaard alle onderliggende stukken, terwijl dat voor het uitvoeren van het beslag doorgaans niet nodig is. De verplichte betekening van die stukken is daarmee een aanzienlijke inbreuk op het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de persoonsgegevens van de schuldenaar en wordt dus geschrapt. Bij het schrappen van de verplichte betekening heeft het kabinet gezocht naar een wijze die ook recht doet aan de belangen van de derde-beslagene.

De derde-beslagene kan een gerechtvaardigd belang hebben bij het kennisnemen van de stukken op basis waarvan het beslag is gelegd, zoals ook de Rvdr, de NVB en het LBIO in hun consultatiereacties opmerken. Daarom voorziet het voorstel in onverwijlde verstrekking van een afschrift van de stukken door de gerechtsdeurwaarder als de derde-beslagene daarom verzoekt. Een voorbeeld van een gerechtvaardigd belang van een derde-beslagene is het geval waarin hij hoofdelijk als schuldenaar is verbonden samen met de schuldenaar ten laste van wie het beslag is gelegd. Een ander voorbeeld is dat onder een derde beslag wordt gelegd ten laste van een schuldenaar voor een vordering waarvoor de derde zich borg heeft gesteld. Deze derde heeft er dan een direct belang bij om te weten wat en op welke gronden er wordt beslist in de verhouding tussen de schuldenaar en de schuldeiser. Hetzelfde geldt voor een executoriale titel onder voorwaarden. De derde kan er in dat geval belang bij hebben dat hij kennis kan nemen van de voorwaarden. De mogelijkheid om een afschrift van de stukken op te vragen sluit ook aan bij de openbaarheid van de rechtspraak. Artikel 29, tweede lid, Rv bevat reeds een generieke bevoegdheid voor

[12] Onder schuldenaar wordt in deze toelichting verstaan de schuldenaar jegens wie beslag wordt gelegd (bij executoriaal beslag in de wet aangeduid als: geëxecuteerde). In een aantal gevallen kan het voorkomen dat het beslag en de executie zich richten jegens anderen, die geen schuldenaar zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval als een schuldenaar in gemeenschap van goederen is getrouwd en de schuldeiser voor een privéschuld van de ene echtgenoot beslag legt op de bankrekening die op naam staat van de andere echtgenoot die geen schuldenaar is. Zie hierover uitvoeriger *Kamerstukken II* 2018-2019, 35225, nr. 3, p. 26.

eenieder om bij de griffie afschrift van vonnissen, arresten en beschikkingen op te vragen. De mogelijkheid om een afschrift van de stukken op te vragen heeft geen invloed op de geldigheid van het beslag. Het opvragen van de stukken door een derde-beslagene of vennootschap leidt ook niet tot opschorting van het beslag.

Naar aanleiding van de reacties in de internetconsultatie is in het voorstel toegevoegd dat het afschrift van de executoriale titel, het verlof of de dagvaarding *onverwijld* wordt verstrekt als de derde die bij het beslag als derde-beslagene of vennootschap betrokken is, daarom verzoekt. Het is aan de derde-beslagene om te beoordelen of hij belang heeft bij het opvragen. De gerechtsdeurwaarder hoeft hier dus geen eigen afweging in te maken. De gerechtsdeurwaarder verstrekt het afschrift in zijn geheel en hoeft dus geen selectie te maken van te verstrekken passages of het afschrift te pseudo- of anonimiseren. Dat zou immers juist een lastenverzwaring zijn in plaats van een vereenvoudiging. Een derde-beslagene of vennootschap vraagt het afschrift zo snel mogelijk bij de gerechtsdeurwaarder op, zodra hij erachter komt dat hij een gerechtvaardigd belang heeft de stukken in te zien. Het ligt niet voor de hand dat een derde dat doet als het beslag al heel lang ligt of als het zelfs al is opgeheven.

Het schrappen van het standaard verstrekken van een afschrift van de stukken versterkt het recht van de schuldenaar op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer en zijn persoonsgegevens. Het bieden van een mogelijkheid aan de derde om de stukken op verzoek alsnog te ontvangen is daarop weer een beperking. Deze beperking is het resultaat van een weging van de belangen van de schuldenaar bij bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer en zijn persoonsgegevens, het belang van de derde om in voorkomend geval kennis te kunnen nemen van de stukken en het belang van een uitvoerbare regeling met zo min mogelijk administratieve lasten. Daarbij heeft het kabinet in het kader van de proportionaliteit en subsidiariteit de mogelijkheid onderzocht dat de gerechtsdeurwaarder na een verzoek om een afschrift van de stukken te ontvangen een afweging maakt of de derde-beslagene inderdaad over het stuk zou moeten beschikken of dat de gerechtsdeurwaarder slechts delen van het afschrift hoeft te verstrekken. Dit zijn echter arbeidsintensieve opties, waarbij de uitvoering in de praktijk tot discussies zou kunnen leiden en vertragend werkt. Daarom is in dit voorstel het uitgangspunt gehanteerd dat een derde-beslagene het afschrift op verzoek integraal ontvangt. Hij kan dat opvragen bij de gerechtsdeurwaarder, die immers vanzelfsprekend over de stukken beschikt. Voor het kabinet is daarbij van belang dat de verwachting is dat een derde-beslagene slechts in een heel beperkt aantal gevallen een afschrift op zal vragen. Daarom is dit voorstel nog steeds een belangrijke verbetering van de bescherming van de privacy van de schuldenaar en leidt dit per saldo niet tot extra lasten voor de gerechtsdeurwaarder. De opvraagmogelijkheid is daarmee een gerechtvaardigde beperking van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de persoonsgegevens van de schuldenaar. Met deze onderdelen doet het kabinet de toezegging van de toenmalige Minister voor Rechtsbescherming gestand dat bij een volgende wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zou worden bezien hoe een betere balans kan worden gevonden tussen enerzijds de belangen van de schuldenaar en anderzijds de belangen van de schuldeiser en de derde en hoe dit kan worden vormgegeven op een manier waarbij zo min mogelijk privacygevoelige informatie bij de derde terechtkomt.[13] De KBvG heeft ook om een dergelijke wijziging verzocht.[14]

Om de derde-beslagene voldoende te informeren, moet de gerechtsdeurwaarder het bestaan van de executoriale titel, het verlof tot het leggen van conservatoir beslag of andere gerechtelijke stukken waarmee een vordering is ingesteld aan de derde meedelen bij een exploot van aanzegging. De gerechtsdeurwaarder verstrekt de derde daarmee in beginsel de informatie die de derde nodig heeft om de rechtmatigheid van een gelegd beslag te kunnen beoordelen en vervolgens uitvoering te geven aan het beslag. De gerechtsdeurwaarder heeft als openbaar ambtenaar een ambtseed afgelegd en is

[13] Aanhangsel Handelingen II 2021/22, nr. 2431, p. 1-2.
[14] KBvG, Reactie op het conceptvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met aanpassingen van het beslag- en executierecht (Verzamelwet beslag- en executierecht), 10 juni 2022.

onderworpen aan tuchtrechtspraak. De derde mag er daarom op vertrouwen dat de verklaring van de gerechtsdeurwaarder in het exploot op waarheid berust.

Bij beslag op aandelen (artikel 474c Rv) en bij derdenbeslag (artikel 475 Rv) moet de executoriale titel reeds in het beslagexploot worden vermeld. Ook moet het beslagexploot een opgave bevatten van hetgeen de schuldenaar krachtens deze titel aan de executant verschuldigd is (artikel 474c, eerste lid, en artikel 475, eerste lid, Rv). Het zal meestal niet nodig zijn dat de vennootschap respectievelijk de derde-beslagene daarnaast een afschrift van de executoriale titel ontvangt. Voor deze gevallen wordt daarom voorgesteld de verplichte betekening van de executoriale titel (artikel 474c, derde lid, en artikel 475, tweede en derde lid, Rv) te schrappen. Op aanvraag ontvangt de vennootschap of de derde-beslagene dit afschrift alsnog.

Voor exploten van conservatoir derdenbeslag gelden ingevolge artikel 702 Rv dezelfde eisen als voor exploten van executoriaal derdenbeslag. Het beslagexploot moet in dat geval het verlof vermelden in plaats van de executoriale titel. De gerechtsdeurwaarder moet op grond van artikel 719, tweede lid, Rv zowel het verlof als het verzoekschrift waarop het verlof is gegeven, betekenen aan de derde. Deze verplichting wordt in artikel 719, tweede lid, Rv vervangen door de mogelijkheid voor de derde-beslagene om een afschrift op te vragen van het verlof en het verzoekschrift waarop het verlof is gegeven.

Voor gevallen waarin de wet niet voorziet in vermelding van het betreffende gerechtelijke stuk in een exploot, wordt in dit wetsvoorstel geregeld dat het bestaan van deze stukken bij exploot aan de betreffende derde worden aangezegd. Het gaat om de situatie waarin de schorsing van de executie in kort geding wordt gevorderd. De schorsende werking vangt nu aan door het betekenen aan de derde-beslagene van de dagvaarding waarbij de schuldenaar in kort geding schorsing of opheffing van het beslag vordert (artikel 476, tweede lid, Rv). Aanzegging aan de derde-beslagene bij exploot dat in kort geding een vordering tot schorsing van de executie of opheffing van het beslag is ingesteld, is daarvoor straks voldoende. Ook in deze situatie kan de derde-beslagene alsnog een afschrift van de kortgedingdagvaarding opvragen. Daarnaast gaat het om de situatie dat een conservatoir beslag overgaat in een executoriaal beslag (artikel 704, eerste lid, Rv) en om de situatie waarin bij een conservatoir beslag op aandelen nog geen eis in de hoofdzaak is ingesteld (artikel 715, tweede lid, Rv). In die gevallen hoeft straks niet langer de verkregen executoriale titel of de dagvaarding te worden betekend aan de derde (derde-beslagene respectievelijk vennootschap), maar hoeft de gerechtsdeurwaarder deze alleen te vermelden in het exploot waarmee hij aanzegt dát het conservatoir beslag is overgegaan in een executoriaal beslag of dat de eis in de hoofdzaak is ingesteld. Dat verzekert dat de inhoud van het stuk door een bevoegde gerechtsdeurwaarder aan de derde bekend wordt gemaakt (artikel 45 lid 1 Rv). In het overgrote deel van de gevallen verkrijgt een derde daarmee de informatie die nodig is om uitvoering te geven aan het beslag, waardoor het niet langer nodig is dat hij een afschrift van de stukken ontvangt. De derde kan een afschrift van de stukken, als toegelicht, nog wel zelf opvragen bij de gerechtsdeurwaarder.

Ten slotte bewerkstelligt de voorgestelde wijziging van artikel 479g, eerste lid, Rv dat het LBIO bij derdenbeslag voor het innen van alimentatie, in beginsel niet langer een afschrift van de onderliggende beschikking aan de derde hoeft te verstrekken. In de brief waarmee het LBIO de derde informeert over het beslag, zijn de in beginsel voor de derde noodzakelijke gegevens steeds opgenomen. Het LBIO verstrekt een derde-beslagene op verzoek alsnog een afschrift van de beschikking.

Tijdens de consultatie die over het wetsvoorstel heeft plaatsgevonden, heeft het kabinet over deze onderdelen, naast een anonieme reactie, reacties ontvangen van de KBvG, de Rvdr, het LBIO, de NVB en de SNG. Daarnaast heeft de AP op deze onderdelen van de wet geadviseerd. In de reacties wordt steun uitgesproken voor de voorgenomen schrapping van de verplichting om bij het leggen van beslag een

afschrift van de executoriale titel, van de dagvaarding of het verlof bij conservatoir beslag of van andere gerechtelijke stukken te verstrekken aan een bij het beslag betrokken derde. Ook de AP is hierover positief, maar vraagt om een nadere toelichting t.a.v. de nog steeds bestaande mogelijkheid om een afschrift op te vragen voor de bij het beslag betrokken derde. Daarop is hiervoor in deze toelichting ingegaan. De reacties van de Rvdr, het LBIO en de NVB bevestigen voor het kabinet het belang dat er voor de bij het beslag betrokken derde een opvraagmogelijkheid blijft. De Rvdr kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen, zolang de derde de stukken kan opvragen. De tekstuele suggestie van de Rvdr om de toelichting aan te passen, is verwerkt. Hoewel het kabinet de suggestie van het LBIO om te verduidelijken dat het op verzoek te verstrekken afschrift beperkt kan blijven tot de voor het beslag noodzakelijke informatie sympathiek vindt, neemt het kabinet die suggestie niet over. Met deze maatregel, waarbij het afschrift integraal wordt verstrekt, kiest het kabinet voor één heldere norm, waarbij de gerechtsdeurwaarder en het LBIO geen afweging hoeven te maken. Indien de bepalingen ruimte zouden laten aan de gerechtsdeurwaarder, of in dit geval het LBIO, om af te wegen welke informatie noodzakelijk is, levert dit extra uitvoeringshandelingen en regeldruk op en kan over die afweging bovendien discussie ontstaan. Zoals hierboven toegelicht, levert de voorgestelde opvraagmogelijkheid waarbij een executoriale titel, een verlof of beschikking, in zijn geheel wordt verstrekt, een gerechtvaardigde beperking op van de privacy van degene jegens wie beslag wordt gelegd. De NVB brengt naar voren dat het voor banken essentieel is dat duidelijk blijft dat zij relevante stukken kosteloos en tijdig kunnen opvragen wanneer zij daarbij een gerechtvaardigd belang hebben, dat zij mogen vertrouwen op de informatie van de gerechtsdeurwaarder en dat zij niet aansprakelijk kunnen worden gehouden als de onderliggende titel afwijkt van het exploot van de deurwaarder. In reactie op de NVB stelt het kabinet voorop dat bij de voorgestelde schrapping van de verplichte betekening van de executoriale titel, het verlof of andere stukken aan een derde-beslagene, erin is voorzien dat een gerechtsdeurwaarder in het exploot alle informatie opneemt die voor een derde-beslagene van belang is om het beslag uit te voeren. Daarbij is voor het kabinet van belang dat een gerechtsdeurwaarder als openbaar ambtenaar een ambtseed heeft afgelegd en is onderworpen aan tuchtrechtspraak. De derde mag er daarom op vertrouwen dat de verklaring van de gerechtsdeurwaarder in het exploot op waarheid berust en overeenkomt met de onderliggende executoriale titel of het verlof. Daarom is de mogelijkheid om de stukken op te vragen ook niet van invloed op de geldigheid of uitvoering van het beslag. Het alsnog op verzoek verstrekken van een afschrift van de executoriale titel of het verlof indien verzocht, vormt een integraal onderdeel van het leggen van beslag onder derden, waar voor een derde-beslagene geen extra kosten aan zijn verbonden. Gelet op de reactie van de NVB en een vraag daarover van de KBvG is in de tekst van het wetsvoorstel verduidelijkt dat het afschrift onverwijld dient te worden verstrekt. Tegelijkertijd mag van de derde-beslagene worden verwacht dat deze de stukken opvraagt zodra hem duidelijk is dat hij daarbij een belang heeft. De gerechtsdeurwaarder verstrekt het afschrift vervolgens onverwijld indien een derde-beslagene daarom verzoekt.

De KBvG heeft zich in haar consultatiereactie uitgesproken tegen de opvraagmogelijkheid. Volgens de KBvG verliest de voorgestelde schrapping van de verplichte betekening een belangrijk deel van haar waarde en ontstaan bovendien uitvoeringsproblemen. Het kabinet heeft hierboven al toegelicht waarom de opvraagmogelijkheid een gerechtvaardigde beperking vormt van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens. De KBvG merkt nog op dat een derde andere mogelijkheden tot zijn beschikking heeft om de stukken te verkrijgen. De KBvG wijst daarbij op artikel 194 Rv en artikel 29 Rv. Deze routes zijn niet bedoeld voor het kennisnemen van de stukken door een derde-beslagene en hebben ook beperkingen die voor een derde-beslagene bezwaarlijk kunnen zijn. Zo benoemt de KBvG zelf al dat de mogelijkheid om op grond van artikel 29 Rv bij de griffie een afschrift van gerechtelijke stukken op te vragen, beperkt is tot vonnissen, arresten en beschikkingen. Een executoriale titel kan bijvoorbeeld ook een notariële akte of dwangbevel zijn. Het kabinet hecht eraan te benadrukken dat de opvraagmogelijkheid gekoppeld is aan het derdenbeslag. Het is dus niet zo dat eenieder bij een

gerechtsdeurwaarder een verzoek om verstrekking van de stukken kan indienen. De mogelijkheid om een stuk op te vragen, is strikt beperkt tot de derde onder wie beslag wordt gelegd of de vennootschap bij beslag op aandelen. Doordat de gerechtsdeurwaarder het exploot betekent aan de derde, is er al contact tussen de derde en de gerechtsdeurwaarder. Enkel in die verhouding kan de derde verzoeken om afschrift van de executoriale titel of ander stuk. De gerechtsdeurwaarder hoeft daarbij dus ook niet over te gaan tot identificatie, omdat hij dat al heeft gedaan toen hij het beslag legde. De KBvG vraagt nog om verduidelijken of een overgangsregeling van toepassing is om te voorkomen dat beslagen met nietigheid bedreigd kunnen worden. Dat is niet nodig, nu de wijzigingen slechts gevolg hebben voor de beslagen die worden gelegd na inwerkingtreding van deze onderdelen.

De SNG, verantwoordelijk voor de systemen die elektronisch derdenbeslag mogelijk maken, voorziet dat er aanpassingen moeten worden gedaan in deze systemen om invulling te geven aan de voorgestelde wijzigingen. Om deze aanpassingen goed af te kunnen stemmen en te realiseren, vraagt zij om voor deze onderdelen een latere inwerkingtredingsdatum te hanteren. In het licht van de uitvoeringsaspecten die de KBvG en SNG in hun consultatiereacties op het voorstel naar voren brengen, kan dit onderdeel van het wetsvoorstel zo nodig later dan 1 januari 2027 in werking treden. Het kabinet zal met de SNG en de KBvG in overleg gaan om tot een werkbare datum van inwerkingtreding te komen.

In de anonieme reactie is voorts nog de vraag gesteld of een gerechtsdeurwaarder ook op verzoek de onderliggende producties bij het beslagrekest moet verstrekken. De betekening van de executoriale titel of het verlof aan een derde-beslagene strekt ertoe hem te informeren dat de opdrachtgever van de gerechtsdeurwaarder gerechtigd is om beslag te leggen. Thans is voor het conservatoir beslag in de wet opgenomen dat de derde-beslagene zowel het verlof als het verzoekschrift waarop het is gegeven ontvangt. In de praktijk houdt een verlofbeschikking veelal in dat de voorzieningenrechter op het beslagrekest aantekent met “toegestaan zoals verzocht”. Het beslagrekest met die aantekening vormt dan het verlof. Om die reden is het ook nodig om te bepalen dat in het geval een derde-beslagene gebruikmaakt van de opvraagmogelijkheid, hij zowel het verlof als het beslagrekest kan opvragen, omdat deze in de praktijk niet altijd van elkaar kunnen worden gescheiden. Zijn er aan het verzoek producties gehecht, dan maken deze daar integraal onderdeel van uit en daarmee vallen zij onder de opvraagmogelijkheid. In de reactie wordt voorts nog gewezen op artikel 435, derde lid, Rv. Artikel 435 Rv ziet niet op een derdenbeslag, maar op een zogeheten overbetekening van een gelegd beslag op goederen die niet aan de schuldenaar, maar aan een derde toebehoren. Verzocht wordt om in de toelichting te verduidelijken dat het daarbij gaat om een wezenlijk andere situatie dan in dit voorstel, en dit artikel daarom niet is meegenomen in de voorgestelde regeling. In reactie hierop kan worden aangegeven dat het in de gevallen waarop artikel 435, derde lid, Rv ziet inderdaad om een andere situatie gaat. De overbetekening van het gelegde beslag aan de ander, de derde-eigenaar, als bedoeld in artikel 435, derde lid, Rv, heeft tot doel ervoor te zorgen dat deze ervan op de hoogte is dat het beslag is gelegd en dat hem een manier wordt geboden zich tegen het beslag te verzetten.

Onderdelen N en Q (kortlopende alimentatie en voorlopige voorzieningen)(artikelen 821, eerste en vijfde lid en 826, eerste lid, onderdeel c)

Per 1 juli 2023 is artikel 826, lid 1, onderdeel c, Rv gewijzigd in verband met de uitspraak van de Hoge Raad van 31 augustus 2018 (ECLI:NL:HR:2018:1414). De Hoge Raad oordeelde in die zaak dat de regeling betreffende het verzoeken van een voorlopige voorziening gedurende de echtscheidingsprocedure, voor wat betreft de daarin opgenomen onderwerpen, uitputtend is geregeld in de artikelen 821 t/m 826 Rv. Dit heeft voor die onderwerpen volgens de Hoge Raad tot gevolg dat geen gebruik kan worden gemaakt van de in artikel 223 Rv opgenomen algemene regeling tot het treffen van een voorlopige voorziening voor de duur van het geding in hoger beroep. Het kan evenwel voorkomen dat de rechter op grond van artikel 1:156, lid 3, BW partneralimentatie voor een bepaalde tijd heeft toegekend die voor tenuitvoerlegging vatbaar is geworden en daarbij een dermate korte termijn heeft bepaald, dat die onderhoudsvoorziening

is verlopen voordat in hoger beroep of cassatie definitief is beslist. De formulering van artikel 826, lid 1, onder c, Rv zoals die luidde tot 1 juli 2023 had dan tot gevolg dat de voorlopige voorziening die was verkregen, kwam te vervallen. Door hetgeen is bepaald in de tweede zin van het eerste lid van artikel 821 Rv kon geen nieuwe voorlopige voorziening meer gevraagd worden.

Dit kan ertoe leiden dat de behoeftige echtgenoot gedurende het hoger beroep in het geheel geen inkomen meer heeft als deze persoon voor een beperkte duur alimentatie toegekend heeft gekregen en uiteindelijk toch (nog) niet in het eigen levensonderhoud kan voorzien, hetgeen in het hoger beroep aan de orde kan komen. Om die onwenselijke situatie te voorkomen is artikel 826, lid 1, onderdeel c, Rv per 1 juli 2023 aangepast, zodat een voorlopige voorziening haar kracht behoudt tot de beschikking omtrent een gevraagde nevenvoorziening inzake levensonderhoud kracht van gewijsde krijgt.

Deze wijziging leidt er volgens een uitspraak van het gerechtshof Amsterdam van 6 augustus 2024 (ECLI:GHAMS:2024:2176) toe dat de beslissing op een nevenvoorziening inzake levensonderhoud niet langer uitvoerbaar bij voorraad kan worden verklaard. Het hof overwoog daartoe dat volgens artikel 288 Rv de rechter de eindbeschikking uitvoerbaar bij voorraad kan verklaren, maar dat dit niet mogelijk is indien uit de wet anders voortvloeit (vgl. artikel 233 lid 1 Rv). Uit artikel 826, lid 1, onder c, Rv vloeit na de wetswijziging per 1 juli 2023 voort dat de voorlopige voorziening inzake partneralimentatie hoort te gelden zolang de beschikking nog geen kracht van gewijsde heeft gekregen. Daarmee verdraagt zich niet dat de beslissing op de nevenvoorziening partneralimentatie in de hoofdzaak uitvoerbaar bij voorraad is verklaard, aldus het hof. Dan zou zowel een aanspraak op partneralimentatie op grond van de nevenvoorziening als een voorlopige voorziening inzake partneralimentatie gelden. Indien die beide voorzieningen afwijken, kan dit bovendien leiden tot ingewikkelde vragen omtrent terugbetalingsverplichtingen.[15] Dit is niet de bedoeling geweest van de aanpassing van artikel 826, lid 1, onderdeel c, Rv en evident onwenselijk. Omdat een beslissing in de bodemprocedure doorgaans na een zorgvuldiger onderzoek van de zaak tot stand komt, zou de gegeven bodembeslissing vóór moeten gaan op een voorlopige voorziening. Daarbij is het uitgangspunt van de wetgever steeds geweest, en ook nu nog, dat de voorlopige voorzieningen op grond van artikel 826 Rv doorlopen tot de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking en dat voorlopige voorzieningen en nevenvoorzieningen zoveel mogelijk op elkaar aansluiten, met zo min mogelijk lacunes en zo min mogelijk overlap. De aanpassing van artikel 826, lid 1, onderdeel c, Rv per 1 juli 2023 doet onbedoeld afbreuk aan dit uitgangspunt. Daarom wordt de tekst van artikel 826, lid 1, onder c, Rv teruggebracht naar de formulering van vóór 1 juli 2023.

Met de voorgestelde aanvulling van artikel 821, lid 1, Rv blijft voorzien in een oplossing van het probleem dat in de uitspraak van de Hoge Raad aan de orde kwam. Het schept de mogelijkheid om na afloop van de termijn van de partneralimentatie in de bodemprocedure gedurende de lopende procedure in hoger beroep opnieuw een voorlopige voorziening te verzoeken. Artikel 826, lid 1, onder c, Rv wordt daarbij aangevuld om duidelijkheid te scheppen over het moment waarop een voorlopige voorziening eindigt die is gegeven na het aflopen van de duur van de gegeven bodembeslissing inzake levensonderhoud. Het einde van de voorlopige voorziening ligt op het moment dat in de bodemprocedure een nieuwe beslissing is gegeven inzake levensonderhoud en deze beslissing voor tenuitvoerlegging vatbaar is geworden dan wel bij afwijzing in kracht van gewijsde is gegaan.

Onderdeel Q (nevenvoorzieningen inzake kinderen)(artikel 826, eerste lid, onderdeel b)
De regeling van artikel 826 Rv is evenmin sluitend voor nevenvoorzieningen inzake kinderen. In de situatie dat de ouders na een (echt)scheiding het gezag gezamenlijk blijven uitoefenen (voor zover zij ook tijdens het huwelijk het gezamenlijk gezag hadden)[16] en door een van de ouders voorlopige voorzieningen ten aanzien van de kinderen zijn gevraagd en toegewezen, bijvoorbeeld inzake de verdeling van de zorg- en

[15] Zie hierover meer uitgebreid: A.V.T. de Bie, ‘een problematische oplossing’, *EB* 2025/30.
[16] Op grond van artikel 828 Rv zijn op een ontbinding van een geregistreerd partnerschap de bepalingen over de rechtspleging in scheidingszaken van overeenkomstige toepassing.

opvoedingstaken, is artikel 826, lid 1, onderdeel b, Rv niet van toepassing. In die situatie is namelijk geen sprake van een aanvang van het gezag op grond van artikel 1:253p BW, waarnaar de huidige wettekst verwijst. In geval van voortgezet gezamenlijk gezag geldt de algemene regel dat de voorlopige voorzieningen eindigen op het moment van inschrijving van de (echt)scheidingsbeschikking. Het komt in de praktijk regelmatig voor dat de rechter in een tussenbeschikking alvast de echtscheiding uitspreekt en de beslissing ten aanzien van de nevenvoorzieningen aanhoudt. Als ter zake van het onderwerp van de voorlopige voorziening een nevenvoorziening is verzocht (bijvoorbeeld de vaststelling van de verdeling van zorg- en opvoedingstaken) en daarop pas na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking wordt beslist, valt er een leemte tussen het einde van de voorlopige voorziening en het moment waarop de nevenvoorziening ingaat. Om dit te voorkomen wordt een nieuw artikel 826, lid 1, onderdeel b, voorgesteld. Bepaald wordt dat de voorlopige voorzieningen inzake kinderen hun kracht niet door de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking verliezen, maar pas als in de bodemprocedure op het daarop betrekking hebbende nevenverzoek is beslist. Het gaat daarbij steeds om met elkaar samenhangende voorlopige voorzieningen en nevenvoorzieningen: de voorlopige toevertrouwing van een kind correspondeert daarbij bijvoorbeeld met de bepaling van de hoofdverblijfplaats of in voorkomend geval de bepaling van het eenhoofdig gezag, de voorlopig toegewezen kinderalimentatie met de nevenvoorziening kinderalimentatie en een voorlopige zorg- of omgangsregeling met de nevenvoorziening op dit punt.

Daarnaast wordt voorgesteld dat de rechter die in de hoofdzaak een beslissing neemt ten aanzien van de nevenvoorziening over de kinderen, ook een beslissing kan nemen over de voorlopige voorzieningen in deze zaken. Als dat in het belang van het kind is, moet deze rechter een voorlopige voorziening kunnen wijzigen of beëindigen. Het kan onwenselijk zijn als een beslissing in de bodemprocedure, waarin bijvoorbeeld een verzoek om een verdeling van de zorg- en opvoedingstaken met een van de ouders wordt afgewezen, pas gevolgen zou hebben voor de voortduring van een voorlopige regeling op het moment dat deze afwijzing in kracht van gewijsde gaat. Er zijn dan immers veelal zwaarwegende belangen van het desbetreffende kind in het geding. Met het oog hierop wordt voorgesteld dat de rechter die in de hoofdzaak een beslissing neemt ten aanzien van de nevenvoorziening over de kinderen niet alleen op verzoek van (één van de) partijen maar ook ambtshalve een beslissing over de voorlopige voorziening kan nemen.

Het verzoek dat partijen op grond van artikel 826, eerste lid, onderdeel b, laatste zinsdeel, Rv kunnen doen om de voorlopige voorziening te wijzigen of in te trekken, is een ander verzoek dan het verzoek als bedoeld in artikel 824, tweede lid, Rv. Dat artikel biedt partijen de mogelijkheid om in een nieuwe procedure te verzoeken om een eerder afgegeven voorlopige voorziening te wijzigen of in te trekken. Het verzoek als bedoeld in artikel 826, eerste lid, onderdeel b, laatste zinsdeel, Rv kan alleen worden gedaan in de hoofdzaak waarin een beslissing wordt genomen over de nevenvoorzieningen die betrekking hebben op de kinderen. Het verzoek als bedoeld in artikel 824, tweede lid, kan daarentegen betrekking hebben op alle voorlopige voorzieningen die zijn genoemd in artikel 822. Artikel 824, tweede lid, Rv bepaalt tot slot dat een verzoek alleen zal worden toegewezen indien de omstandigheden na de beschikking in zodanige mate zijn gewijzigd of indien bij het geven van de beschikking in zodanige mate van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan dat de voorziening niet in stand kan blijven. Dit (strenge) criterium geldt niet voor het hier voorgestelde verzoek op grond van artikel 826, eerste lid, onderdeel b, laatste zinsdeel, Rv. De rechter die beslist over dat verzoek zal bezien of (de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan) zijn beslissing in de hoofdzaak tot gevolg heeft dat de voorlopige voorziening niet (ongewijzigd) in stand kan blijven. De beschikking van de rechter kwalificeert, voor zover het de voorlopige voorzieningen betreft, wel als ‘beschikking tot wijziging of intrekking van een voorlopige voorziening’ in de zin van artikel 824, eerste lid. Op grond van artikel 824 Rv staat geen hogere voorziening open tegen een dergelijk beslissing, behoudens cassatie in belang der wet.

Op grond van artikel 821 in combinatie met artikel 826 is het niet mogelijk om een nieuwe voorlopige voorziening te verzoeken als de bodemrechter, op grond van artikel 826, eerste lid, onderdeel b, laatste zinsdeel, Rv, een voorlopige voorziening heeft gewijzigd of ingetrokken; die voorlopige voorziening heeft dan immers zijn kracht verloren ingevolge artikel 826 Rv. Er kunnen echter zwaarwegende redenen zijn die het wenselijk maken om weer een voorlopige voorziening te treffen, of een bestaande voorziening te wijzigen. Dit verzoek moet worden gegrond op artikel 824, tweede lid, Rv. Daartoe wordt de wijziging of intrekking van een voorlopige voorziening op grond van artikel 826, eerste lid, onderdeel b toegevoegd aan artikel 824, tweede lid, Rv. Verder wordt in artikel 826, eerste lid, onderdeel b verduidelijkt dat het een verzoek of ambtshalve beslissing betreft om de op grond van artikel 822 Rv gegeven beschikking te wijzigen of in te trekken.

Onderdeel O (verzoek tot ondertoezichtstelling)(Artikel 823, eerste lid)
Per 1 januari 2015 is in artikel 1:255, lid 2, BW het uitgangspunt opgenomen dat de raad voor de kinderbescherming het verzoekschrift tot ondertoezichtstelling indient (*Stb*. 2014, 130). Indien de raad niet voornemens is een verzoek in te dienen, kan ook een ouder (met en zonder gezag) of degene die het kind als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt een dergelijk verzoek indienen. Dit uitgangspunt van het primaat bij de raad en een daarvan afhankelijke bevoegdheid voor de ouders, is destijds niet verwerkt in artikel 823, eerste lid, Rv. Voorgesteld wordt om dit uitgangspunt alsnog op te nemen in artikel 823, lid 1, Rv, waardoor in alle procedures rond de ondertoezichtstelling van kinderen hetzelfde uitgangspunt komt te gelden. Ongewijzigd blijft dat in deze zaken de rechtbank bevoegd is om over het verzoek te beslissen.

Onderdelen N en P (voorlopige voorzieningen tijdens de behandeling van de hoofdzaak door het gerechtshof) (artikelen 821, eerste en vijfde lid, en 824, tweede en derde lid)
Uit proceseconomische redenen en vanwege de samenhang tussen de verschillende beslissingen die moeten worden genomen rond een echtscheiding, is de praktijk ontstaan dat over de wijziging of intrekking van een voorlopige voorziening ook kan worden beslist door het gerechtshof waarbij het hoger beroep van de hoofdzaak aanhangig is.[17] Voorgesteld wordt om deze praktijk wettelijk te verankeren door een nieuw lid aan artikel 824 Rv toe te voegen en daarin te bepalen dat gedurende het aanhangig zijn van een dergelijk hoger beroep, een verzoek tot wijziging of intrekking niet kan worden ingediend bij de rechtbank die de voorlopige voorziening heeft gegeven. Op deze manier wordt gewaarborgd dat steeds de instantie die over het onderwerp ten gronde moet beslissen, ook kan oordelen over de aanpassing of intrekking van de voorlopige voorziening en er geen met elkaar tegenstrijdige beslissingen worden genomen.

Om deze reden wordt voorgesteld om ook artikel 821 Rv uit te breiden met een nieuw artikellid. Op dit moment *mogen* partijen een voorlopige voorziening *ook* verzoeken bij het hof waar de hoofdzaak aanhangig is.[18] Met het voorgestelde artikel 821, nieuwe vijfde lid, Rv wordt geregeld dat een voorlopige voorziening die hetzelfde onderwerp betreft als de nevenvoorziening die in de hoofdzaak door het hof wordt behandeld, *moet* worden verzocht bij dat hof.

De regels uit het voorgestelde artikel 821, vijfde lid, en 824, derde lid, Rv zijn zowel aan de orde als de hoofdzaak aanhangig is bij het hof vanwege een ingesteld hoger beroep als wanneer de zaak na vernietiging en verwijzing in cassatie door het hof wordt behandeld. Tijdens een cassatieprocedure kan een voorlopige voorziening, of een wijziging of intrekking daarvan, bij de rechtbank worden verzocht, omdat dan nog niet duidelijk is of de procedure na cassatie verder moet worden behandeld door een hof.

Artikel VI (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering BES)

[17] Procesreglement verzoekschriftprocedures familiezaken gerechtshoven 17e versie, par. 2.6.5.
[18] Procesreglement verzoekschriftprocedures familiezaken gerechtshoven 17e verzie, par. 2.6.5.

Onderdelen A t/m C (artikelen 61, tweede lid, 122a en 279)

Bij de behandeling van het implementatie wetsvoorstel van de Richtlijn (EU) 2024/1069 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde vorderingen of misbruik van procesrecht («strategische rechtszaken tegen publieke participatie»)[19] is toegezegd dat zal worden bezien of de voorzieningen die in het kader van de richtlijn in Europees Nederland zijn ingevoerd niet ook in Caribisch Nederland geïntroduceerd zouden kunnen worden.[20] Gelet op het gewijzigde beleid ten aanzien van de toepasselijkheid van Europees-Nederlandse wetgeving in Caribisch Nederland geldt immers het beginsel van «comply or explain» (pas toe of leg uit). Dit beginsel houdt in dat Europees Nederlandse wetgeving in beginsel ook in Caribisch Nederland van toepassing wordt, tenzij er goede redenen zijn om dat niet te doen. Gebleken is dat er geen redenen zijn om de betreffende voorzieningen niet ook in te voeren in Caribisch Nederland. Met de voorgestelde wijzigingen wordt hierin voorzien.

Artikel VII (Wet maritiem beheer BES)

Door dit artikel worden twee verschrijvingen aangepast. In artikel 49 van de Wet maritiem beheer BES wordt ten eerste abusievelijk verwezen naar de Vaartuigenwet BES 1930, terwijl dit de Vaartuigenwet 1930 BES moet zijn. Ten tweede wordt in hetzelfde artikel het woord “of” vervangen door “en”. Hierdoor wordt aangesloten bij o.a. artikel 89 Wetboek van Strafrecht BES, waarin dezelfde formulering is opgenomen. In beide gevallen is geen sprake van een inhoudelijke wijziging.

Artikel VIII (Overgangsrecht)

Voor de wijziging van artikel 826, eerste lid, onderdeel c, Rv wordt niet uitgegaan van onmiddellijke inwerkingtreding. De huidige formulering van het artikelonderdeel blijft gelden voor voorlopige voorzieningen die zijn gegeven vóór de inwerkingtreding van de nieuwe bepaling. Hiermee wordt voorkomen dat reeds getroffen voorlopige voorzieningen hun kracht eerder verliezen dan ten tijde van het geven van de voorlopige voorziening mogelijk was.

Artikel IX (Inwerkingtreding)

Vanwege de urgentie die de voorgestelde vereenvoudigingsvoorstellen hebben, wordt gestreefd naar inwerkingtreding per 1 januari 2027. Daarbij wordt afgeweken van het beginsel dat de termijn tussen de publicatiedatum van een wet en het tijdstip van inwerkingtreding minimaal twee maanden (of indien een regeling direct relevant is voor medeoverheden, minimaal drie maanden) dient te zijn.[21]

Voor bepaalde onderdelen van dit voorstel kan het noodzakelijk blijken, met name vanwege de zorgvuldige voorbereiding door de praktijk van de uitvoering daarvan, een later moment van inwerkingtreding aan te houden. Daarom voorziet dit voorstel in inwerkingtreding op bij koninklijk besluit te bepalen tijdstippen, die verschillend kunnen zijn voor de onderdelen van dit voorstel.

De Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid,

[19] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32024L1069.
[20] *Kamerstukken II* 2024/25, 36731, nr. 3, p. 6 en Kamerstukken II 2025/26, 36731, nr. 6, p. 6.
[21] Zie aanwijzing 4.17, vierde lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving.